

roumains. Tradition et innovation", G. Stoica, „L'influence de la famille sur la structure de l'habitation paysanne roumaine", V. V. Caramela, Gh. Geană, L. Tomescu, „Les changements de l'organisation traditionnelle familiale dans le milieu rural de Roumanie".

Comisia 7. „Filme": G. Mănolescu, „Coutumes contemporaines de printemps en Roumanie".

Comisia 8. „Relații interetnice în Europa contemporană": R. Vulcănescu, „L'étude interdisciplinaire des relations interethniques", P. Simionescu, „Implications structuralistes de l'isogramme ethnologique".

Comisia 9. „Cultura populară și expresia sa muzicografică": V. V. Caramela, „Les travaux d'un laboratoire permanent sur terrain d'anthropologie sociale et culturelle".

Așa cum rezultă din cele de mai sus, R. S. România a fost reprezentată cu referate la toate cele nouă comisii de lucru și, ceea ce este mai important, ele au fost apreciate pozitiv, școala

românească de etnografie fiind considerată foarte modernă.

Dacă adăugăm la aceasta faptul că Institutul de film științific de la Göttingen, R. F. a Germaniei, a prezentat mai multe filme etnografice românești, realizate cu specialiști din R. S. România, și că, în cadrul probelor practice, ing. I. Georgescu a prezentat un metronom invenție proprie, care s-a bucurat de succes, înțelegem de ce, ca un corolar, la ședința plenară a Societății internaționale de etnologie și folclor, care a avut loc în ziua de 27 august 1971, prof. dr. docent Mihai Pop a fost ales președinte.

Alegerea, aprobată în unanimitate de specialiști a numeroase țări prezente în sală, se datorește activității depuse până în prezent de M. Pop în cadrul Societății internaționale de etnografie și folclor ca vicepreședinte, dar este și o recunoaștere a prestigiului de care se bucură specialiștii și școala etnografică românească dincolo de hotare.

dr. Georgeta STOICA

Ion Cătuneanu, Sergiu Pașcovschi, Matei Tâlpeanu, Felicia Theiss, „BIBLIOGRAPHIA ORNITHOLOGICA ROMANIAE"

Salutăm cu vie satisfacție apariția volumului „Bibliographia ornithologica Romaniae", utilă atît specialiștilor ornitologi sau zoologi cit și celor care fac primii pași pe drumul cercetării științifice.

Literatura de specialitate în domeniul ornitologiei a fost și este greu de consultat deoarece este risipită, în marea ei majoritate, în diverse publicații periodice. Ca atare, apariția unui ghid bibliografic în acest domeniu era așteptată cu viu interes. Cele citeva liste bibliografice apărute pînă acum (Sch-napp, l'apadopol, Helving — 1963; D. D. Vasiliu — 1968 și 1969) incomplete și cu unele erori tipografice sau de redactare, erau greu de consultat și, în consecință, specialiștii în domeniul ornitologiei erau obligați, pentru a-și completa datele documentare, să cerceteze cataloagele multor biblioteci, pierzînd astfel un timp prețios din activitatea lor practică.

„Bibliographia ornithologica Romaniae" cuprinde 3465 titluri, publicate în volume separate sau ca articole în 231 publicații periodice. Sînt incluse în această listă și lucrările unor autori străini referitoare la ornitofauna din țara noastră.

JEAN DORST, 1970, „ÎNAINTE CA NATURA SĂ MOARĂ" P. 474, Ed. Științifică, București (traducere din limba franceză a lucrării „A v a n t q u e n a t u r e m e u r e")

La numai un an de la apariția în Elveția a ediției a 2-a a lucrării lui Jean Dorst: „Avant que nature meure", am putut găsi această valoroasă carte în toate librăriile din țara noastră. Traducerea excelentă făcută de Gusic Vladimir ca și reproducerea figurilor bine executate de către Ed. Științifică, ridică la nivelul dorit valoarea acestei monumentale lucrări.

Stilul viu, cursiv, cu o bogată ilustrație, face accesibilă cartea tuturor categoriilor de cititori,

Lucrările, mai vechi și mai noi (din 1716 pînă în iulie 1970), sînt grupate în ordinea alfabetică a autorilor (sau a titlurilor, acolo unde nu sînt specificați autorii). Un index al autorilor (cu pseudonimele cunoscute), indicînd anii și numerele lucrărilor citate, grupează lucrările acestora, ușurînd astfel căutarea datelor ce interesează. Pentru delimitarea teritoriului la care se referă o lucrare sau alta se folosește indexul publicațiilor cu numele de ordine grupate pe provincii istorico-geografice.

Desigur, dacă se făcea și un index al speciilor despre care este vorba în fiecare lucrare în parte, ar fi ușurat și mai mult consultarea întregii bibliografii, cititorul nemai fiind nevoit să răsfoiască întregul volum pentru a afla ceea ce-l interesează.

Dar, așa cum afirmă și autorii în introducere, lucrarea nu se pretinde a fi exhaustivă, așteptîndu-se „sugestii și completări" din partea tuturor celor care pot ajuta „cu sfatul și cunoștințele lor".

V. IACOB

dar cu toate acestea niciodată nu este evitată exactitatea științifică a datelor.

După o prefață la ediția românească scrisă magistral de academicianul Ștefan Milcu, urmează o prefață scrisă de Președintele Fundației Mondiale pentru Ocrotirea Naturii Sălbatiche, apoi o alta de Roger Heim, directorul Muzeului de Istorie Naturală din Paris, urmată de cuvîntul înainte al autorului, intitulat foarte plastic „Dezechilibrul lumii moderne" și apoi prefața la a 2-a ediție a

cărei traducere a fost făcută de către Ed. Științifică.

Împărțirea lucrării în două mari capitole distincte, intitulată „Ieri” și „Azi”, ne face să înțelegem marile transformări făcute de specia umană în natură datorită tehnicii moderne și în același timp ne dă posibilitatea unei analize sub aspect mediativ, prin comparație, a tot ceea ce a putut face omul în natură prin rezolvarea necesităților sale dar și prin distrugerea fără chibzuială.

Odată cu începuturile speciei noastre pe această planetă, începe și lupta cu natura, pentru obținerea hranei, a terenurilor pentru culturi, sau uneori devastări nedorite provocate de incendii. Pe măsura dezvoltării pe plan social a omului, tot mai mari sînt intervențiile în natură și deci transformările devin mai pregnante. Astfel că dispar specii de viețuitoare, uneori regiuni întinse își schimbă aspectul, se exploatează adesea nerațional resurse naturale, iată doar cîteva din problemele esențiale urmărite de autor în cele zece capitole. Este de remarcă faptul că el privește totul sub o viziune severă și obiectivă.

Dar o dată cu dispariția naturii sălbatice, cu toată trena sa de frumuseți, omul pierde un tezaur de neînlocuit, adevărata natură, leagănul omenirii.

„C A R P I C A” I I ,

Varietatea lucrărilor publicate în acest număr al revistei privind unele probleme de arheologie și istorie veche și mai ales valorificarea rezultatelor săpăturilor arheologice efectuate în ultimul timp în centrul Moldovei, justifică pe deplin necesitatea apariției cu regularitate a acestei publicații.

Sumarul revistei grupează cronologic studii și materiale începînd cu descoperirile paleolitice din județele Neamț și Vaslui și se încheie cu materiale privind secolul al XVIII-lea, înmănunchind astfel o variată activitate.

În domeniul orinduirii comunei primitive se remarcă în mod deosebit importanța materialelor din epoca bronzului, valorificate de M. Florescu, V. Căpitanu și M. Ursache, în urma intenselor cercetări arheologice efectuate la Podul Morii-Bărboasa, Dealul Morii și respectiv Săbăoani. Cercetarea acestor obiective a adus noi precizări asupra tipurilor de așezare Monteoru, privind categoria de așezare, situată, din punct de vedere topografic, pe platourile și pantele line ale teraselor inferioare, diferită de tipul „Cetățuie” mai bine cunoscut și cercetat de specialiști. De asemenea, datorită identificării așezărilor Monteoru I₂ în Bazinul Berhecului s-a stabilit limita estică de dispersiune a culturii Monteoru, ipoteză formulată și argumentată în urma cercetărilor de la Gura-Ghionoaii (M. Florescu). Tot aici se remarcă un nivel de locuire aparținînd culturii Noua, cu material deosebit, și care se caracterizează prin locuințe de suprafață și nu prin cenușare, cum se cunoștea pînă acum pentru această cultură. Legat de această perioadă istorică, articolul *Conceptul Foltești II și începuturile bronzului în Moldova* semnat de Petre Roman, pune în discuție problema

Distrugerea voluntar sau involuntar a faunei, florei, poluarea aerului, apei, solului cu substanțe toxice, duc în final la un mare impas omenirea, căci felul cum se gîndește azi prin tehnică și pentru tehnică, se datorește probabil faptului că tehnica se află cu mult înaintea culturii. De aceea fiecare dintre cei care-și dau seama de marele pericol în care se află planeta noastră, duce o muncă susținută de propagandă pentru ocrotirea naturii, căci nu cunoaștem încă limitele civilizației noastre și nici puterea omului de a suporta rezultatele ei.

Este una dintre cele mai zguduitoare cărți, care nu trebuie să lipsească din biblioteca nici unui iubitor adevărat al naturii. Din ea, chiar cei mai „convinși” tehnicienii pot trage foloase în cunoașterea adevărului despre evoluția realizărilor deținute de ei.

În mare acestea sînt problemele arzătoare ale monumentalei lucrări analizate. Alături de lucrarea lui Rachel L. Carson, *Le printemps silencieux*, PLON (1968), *Înainte ca natura să moară*, a adunat atîtea realități asupra impasului în care se află specia noastră, încît nu putem scrie altceva decît: „Să ocrotim natura patriei noastre pînă avem ce ocroti și pînă nu va fi prea tîrziu!”

Victor CIOCHIA

B A C Ă U 1 9 6 9

periodizării culturilor din perioada de tranziție de la neolitic la bronz, aducînd precizări asupra unor ipoteze mai vechi ale autorului.

În ceea ce privește epoca fierului, atragem atenția asupra articolului *Un mormînt hallstattian descoperit la Trestiana*, semnat de E. Păpușoi, care menționează apariția în zona centrală a Moldovei a fibulor cu „scut beotic” caracteristice lumii ilirice, răspindite și adoptate de populația tracică din spațiul carpato-dunărean.

Pentru o mai bună cunoaștere a culturii materiale a dacilor din Moldova în secolul I î.e.n. — I e.n., descoperirile de la Răcătău și Bradu constituie o importantă contribuție. Publicarea unui bogat material ilustrativ, în articolul *O nouă cetățuie dacică pe valea Siretului* de către V. Căpitanu și V. Ursache, obținut prin cercetări sistematice începute în anul 1968, precum și unele observații stratigrafice atente, permit autorilor identificarea așezării dacice de la Răcătău cu antica Tamasidava și a așezării de la Bradu cu Zargidava.

Cercetarea culturii materiale prin care se oglindește viața triburilor dace din Moldova în primele secole ale erci noastre este aprofundată și pe cale numismatică, datorită numeroaselor descoperiri de tezaure monetare. În acest sens semnalăm: *Tezaurul monetar de la Cornii de Sus*, publicat de V. Căpitanu și C. Buzdugan; *Două tezaure monetare descoperite în Moldova*, de M. Chițescu și V. Ursache; *Noi descoperiri de tezaure imperiale romane la Piatra Neamț*, de Virgil Mihăilescu-Birliba; *Tezaurul de denari romani de la Ardeoaani*, semnat de V. Căpitanu; precum și *Două tezaure romane descoperite în județul Bacău* de M. Chițescu și Paul Țarălungă. Reiese din aceste mențiuni marea